

KOROŠKI SLOVENEK

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 200.—

Za Jugoslavijo

celoletno: 24 Din.

polletno: 12 „

četrletno: 6 „

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Leto II.

Dunaj, 22. februarja 1922.

Št. 8.

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.

Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Žinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

**Fremde Sprachen haben fremde Sitten,
und gemeinlich die ihre Muttersprache verleugnen,
verraten auch das Vaterland.**

„Heimattreuen“ Korošcem v spominsko knjigo zapisal Abraham a Santa Clara.

Pliberškim in drugim vsenemcem.

Vsenemci so spravili Avstrijo v propast. Saj ni bilo mogoče, da naprej obstoji država narodov, odkar so si ti začeli domišljevati, da so država oni, da oni plačujejo vse davke, da so oni vsa inteligenca, da so edino oni zmožni, zavzemati v državi višja mesta, da je dinastija nemška in mora vladati nemško. Domišljavci, ki so mislili, da imajo pravico do postavnega varstva le oni, Slovenec, ali Slovan sploh pa je človek druge vrste: Hlapec, težak, ali k večjemu uradni sluga. Ko se je izkazalo, da s temi ljudmi ni skupnega življenja in nikogar ni bilo, ki bi jih bil krotil, so Slovani rekli: „Pojdimo pa vsak na svojo stran!“

Zdaj se tej gospodi še le jasni: kdo je v Avstriji delal in kdo kruh služil? Gosenice, ki zdaj obirajo lebra oskubljenega kapusa? Kdo pa je plačeval davke? Gürtler hodi na Češko lepo prosit, da mu dajo z bogate mize par drobtin ubogemu Lazarju, ki na cesti gladu umira! Kdo je bil hrbitišče Avstrije? Na Češkem, v Jugoslaviji, na Oguskem, tudi na Poljskem — povsod je red, samo v paradizu nemškega uradništva redu ni, ker nemška inteligenca vedno še politizira, mesto bi varovala postave in služila ljudstvu.

Ne vemo, kaj to vsenemštvo zdaj še hoče?

Dne 3. sveč. je prišlo nekaj sto Pliberčanov v Celovec. Ne zanima nas odkod so jih zbornali, in kdo jim je vožnjo plačal, saj sami je niso.

Prišli so demonstrirat k deželnemu glavarju in k škofu. K deželnemu glavarju so

prišli, ker jim ta ni dal državne meje, kakor si jo oni žele. K škofu pa, ker jim mrzi, kaplan v Pliberku, g. Košir. Celovška vlada naj bi vendar imenovala v komisijo za določevanje mej gg. Herbst in Metnica, saj je včasih le dobro, kozla napraviti vrtnarjem. Angleškemu, francoskemu, japonskemu in jugoslovanskemu zastopniku bi bila ta pliberška inteligenca brez dvojbe silno imponirala. Meja nas pa tako ne zanima, kakor vsenemška naklonjenost proti našim ljudem. Herbst je dolžil vlado, da nima inicijative, da je preveč potrpežljiva proti jugoslovanskim „hecerjem“, pritoževal se je, da okrajno glavarstvo dovoljuje Slovincem „igre“, da dovoljuje politična zborovanja, ki so ognjišča narodne zdražbe „Pliberčanom in vsem Koroški zvestim“, pa je baje sprava in mir pri srcu. Ljudstvo obžaluje neovirano delovanje duhovnikov „hecerjev“.

Te glasove poznamo, v to trobento trobijo ti pustnjaki že pol stoletja, pa zato glasovi niso nič lepši in pametnejši, nego so jih trobili pliberški krilati volički, ki so že davno v hladni zemlji.

Socijalni demokrat Gröger je moral pliberškega petelina poučiti, da se mora vlada držati postav, da je v mirovni pogodbi določeno varstvo narodnih manjšin, in da ta postava veže Avstrijo. Stvar je še nekoliko pojasnil g. Šumy ter ljudem razlagal, da tudi škof more proti duhovnikom postopati le, če to zahteva večina ljudstva. Nato je Herbst izjavil, da ne razume, kako da se vlada v sili in obupu ljudstva sklicuje na postave in ne najde vsled sklepov domačih korporacij naredb in pripomočkov, ki bi varovali „Heimattreue“ proti jugoslovanskim grožnjam.

Tako, tako! Za Slovence naj ne velja postava, marveč le naredbe, naredbe pa naj vlada dela kakor jih zahteva kak vsenemški pijan ali trezen krožek. Tako je bilo res v stari Avstriji. Zdaj pa naj naši ljubi prijatelji svoje

korporacije kar v muzej pošljejo. Naj se že enkrat zavejo, da so prišli pod varstvo mirovne pogodbe. Žal nam je, ki smo tudi Korošci in nič manj „heimattreu“ kakor Herbst in vsi vsenemci vkup, da moramo varstva iskati v tujini. A krivda ni na naši strani. Dunajčani so Čehom dali po miru takoj vse pravice, na Koroškem se šele zdaj otvori prva slovenska šola v Št. Jakobu in še ne vemo, kaj gospodje v Celovcu mislijo. Sicer pa vsenemški šovinizem Slovincem še ne mara pripoznati prav nobenih javnih pravic razun ene — plačevati davek.

Dnevne podrobnosti.

S 1. sveč. se je močno podražila železnica: Vsi smo za to, da se naj povsod plača, kar stvar stane, država nima plačevati povrh, če se ljudje vozijo po svetu. Vožnja stane zdaj iz Celovca v Borovlje 216 K, v Šmohor 792 K, v Sinčevas 264 K, v Pliberk 360 K, na Dunaj 3312 K, v Gradec 2112 K, brzovlak 3168 K in ravno toliko seve nazaj. Vožnja na Dunaj z brzovlakom bi stala 1. razr. 38.848 K. plačujoč pasажir se s takim viakom seve ne bo vozil.

Deloma je to povišanje opravičeno: a deloma ima svoj razlog le v tem, da je na železnicah zdaj trikrat toliko uradnikov, kakor jih je bilo pri večjem prometu v mirovnem času. Delo se na železnici gneti, ko vozijo vlaki, potem ga pa ni, a uradniki imajo osemurni delovni dan, v službi ostanejo 8 ur in nič več, ko minejo te, morajo nastopiti drugi uslužbenci, ki zopet dejanski delajo le par ur, drugi čas pa okrog postajajo. Ko bo železnica tako draga, bomo zopet hodili peš, kakor pred 50 leti ali pa si skupno najeli voz ko se bo treba voziti v Celovec. Železnica pa bo prazna in nazadnje bodo morebiti le tudi železničarji uvideli, da je treba vsem delati, ako hočemo živeti.

PODLISTEK

Iz ruskega vjetništva.

(Skice s poti domu. Piše Florijanov.)

Bilo je 4. maja leta 1921, krasen pomladanski dan. Toplo solnce je prijetno ogrevalo veliko gručo ujetnikov, zbranih na ostanku dvorišča velikega vjetniškega tabora v mestu Omsk v zapadni Sibiriji. Napeto so poslušali imena tistih, kateri bodo odpravljeni še danes s transportom proti evropejski Rosiji.

Tudi mene je, hvala Bogu, po dolgem čakanju, doletela sreča, da sem bil določen za transport. Takoj na večer so nas spravili v vagone in še isto noč smo se odpeljali proti Evropi.

Radost v srcu, ob enem skrb in strah. Bog ve, kako je doma. Ali še živijo dragi starši, žene, sestre in bratje? Skoro vsi smo bili že dalje kot 3 leta brez vsakega poročila od doma. Toda glavno je, da čez dolgih 6½ let vendar človek zopet moreš imeti upanje, da vidiš svoje domače in svojo drago domovino.

Dospeli smo v Petropavlovsk, malo mestece ob železniški progi. Tu so se meseca februarja 1921 vršili hudi boji med vstaškimi kmeti in komunisti. Že daleč pred mestom so

bili videti ob progi mali grobovi, a ne daleč od kolodvora več velikih gomil, kjer leže po večini pokopani padli ali pa po ponesrečenih vstaji od komunistov postreljeni kmetje in kozaki. Računam, da je pri tej vstaji bilo ubitih in postreljenih okrog 8000—10.000 kmetov in kozakov.

Stal sem pri grobišču, visokem kot hrib. Solze so mi zalivale oči pri spominu na nesrečne žrtve židovskega komunizma. Da, res nekaj strašnega je to za narod, ki se je prodal židovski klikli, da se igra z njim kot z malim otrokom. Kako topo potrpežljiv je ta ruski narod! Odhajajoč, sem si mislil in prosil Boga, da bi otel ta dobri, bedni bratski narod ruski neizbežne pogube, ki mu preti od vladanja komunistov. V mestnem parku se je prej l. 1919 nahajal krasen spomenik leta 1918, v boju proti boljševikom, padlih Čehoslovakov. Letos sem ga iskal, a ga nisem mogel najti. Odstranili so ga boljševiki. Dobili smo v vagone še nekaj, okrog 200 ujetnikov, tako da smo bili čisto natlačeni po 36 v tovarni vagon. Čeljabinsk. Precej veliko mesto, zadnje v Sibiriji, ako se pelješ v Evropo. Čedno je in precej veliko, ima mnogo cerkva in je bilo v Sibiriji eno izmed najboljših trgovskih mest. Sedaj vlada tam tišina kot v grobu. Vse trgovine in magazini so prazni in po mestu krožijo pa-

trulje Krasnoarmejev-Kitajcev, ker so se kmetje v okolici ravno pred kratkim uprli proti komunistom.

Po 12urnem čakanju smo se odpeljali proti Uralu, ki tvori mejo med Azijo in Evropo. Poslednje pozdrave sem pošiljal brezmejnim sibirskim ravninam, kjer sem preživel celih 6 in pol let, hvala Bogu še dosti dobro. Med vožnjo čez Ural, ki je silno bogat raznih rud, je vstala pred menoj bodočnost Rosije. Kdo bo tujec, Nemeč, Anglež ali Amerikanec? Res se tisti, ki bo dvignil te zaklade? Ali bo zopet je tega bati, da sedaj v Rosiji vladajoči židje prodajo ta bogatstva in koncesije tujcem, dočim bo Rus moral stati ob strani in gledati, kako mu tujci izkoriščajo njegove naravne zaklade. Nesrečna matuška Rosija!

Slatoust, industrijsko središče Urala, je malo mestece, ležeče sredi gorate krajine. V njegovi bližini so velike železne tovarne, ki pa sedaj večinoma mirujejo vsled bolševiške državne mizerije.

Ufa je večje mesto, a ravno tako zapušče-no in brez vsakega trgovskega življenja kot vsa druga mesta Rosije. Eno in isto lice, povsod samo vojaštvo, Madjari, Kitajci in Nemci, oboroženi od nog do glave, grozna resnična slika komunistične „svobode“. Kupil sem si hlebec kruha, približno 2 kg. Stal je nič manj

V Gradcu so zvišali voznino mestnega tramvaja, ljudje se več ne vozijo, in podjetje resno misli promet ustaviti ter osobje odsloviti. Tudi v Celovcu so zvišali voznino za malo poti od kolodvora v mesto na 20 K, k jezeru na 30 K in četudi krona ni nič vredna, ljudje jih nimajo za proč metati in hodijo zopet peš. Tramvaj pa je prazen, čim višja cena, tem večji primankljaj.

V Celovcu je pevsko društvo napravilo veliko pustno veselico. Listi poročajo: „Društveni blagajnik se bo smejal, ljudi nad ljudi, godba na vseh koncih, plesišče kakor vrtnici v veliki vodi, upamo, da ni bilo prisotnega poročevalca entente, ki bi tja poročal, kako se v Celovcu ljudem dobro „godí“. In listi pravijo: „Ljudje naj imajo včasih kaj veselja!“ Mi pa pravimo, da je vnebovpijoč škandal: takšnega zapravljanja in takšne razuzdanosti tudi še Celovec ni videl. Buteljka šampanjca 10.000 K, pa so ga izpili cele kupe butelj, vstopnina 1000 K, pa je le prišlo najmanj 5000 ljudi. Torej se je vstopnine plačalo 5 milijonov! Delavka neke tovarne si je izposodila za veselico obleko za 50.000 K, pa jo je potem kar obdržala, češ „ni vredno, jo nositi nazaj“. Ob enem pa pustijo ravno tisti ljudje Amerikance prehranjevati svoje otroke! Reveži po hiralnicah in bolnišnicah umirajo gladu, kmetje so strgani, kmečki posli ne vedo kako se obleči, tu pa se udajajo divjemu uživanju ljudje, ki pač zamorejo po svojih organizacijah izsiliti od javnosti, da se jim plača, kar zahtevajo.

Vsled postave, ki tako varuje stranke v mestnih hišah, da jim lastnik ne more primerne zvišati stanarine, razpadajo hiše: Dunajsko mesto je pri svojih hišah plačalo 1921 l. povrh 11 milijonov. V Celovcu je že nekaj hiš, v katerih se več ne bo moglo stanovati, zato se pa zidajo tri nove h katerim država doplača približno 50 milijonov kron. Stvar je takšna, da, če zdaj brivec obrije in ostriže hišnega gospodarja, mora gospodar plačati še 25 kron povrh, da sme brivca imeti en mesec na stanovanju.

V Celovcu zahtevajo dimnikarji, da se jih sprejme kot državne uslužbenke. Ometanje dimnikov bo zahtevalo l. 1922 skoro eno tretjino cele stanarine.

Koroški deželni zbor. To vam je bilo drvenje in ropot v našem deželnem zboru, da še morda nikdar odkar obstoji. Ustavni odsek — Verfassungsausschuss — v katerem je tudi slov. poslanec Poljanec, je izdelal postavo, v kateri so določene pravice in dolžnosti poslancev in volilcev in obstoj deželnega zbora in vlade. Slovenski poslanec je dosegel s pomočjo krščanskih socialcev in socialdemokratov, da bi bila tudi za deželni zbor cela Koroška samo jeden volilni okraj, kakor je za državni zbor. Vsled tega, ker sta dva volilna

kot 12.000 rubljev. Seveda je bil to črn kruh, ker belega v evropski Rusiji je bilo težko kje dobiti. Kljub pomanjkanju lokomotiv in kurjave smo se po dolgotrajni vožnji vendar srečno pripeljali v mesto Samara blizu Volge. Pred vojsko je bilo to krasno trgovsko cvetoče mesto, a sedaj gleda iz vseh kotov revščina in glad!

Na velikem prostoru pred kolodvorom je bilo natlačenih na stotine preseljencev iz Samarske, Saratovske in drugih gubernij ob Volgi, ki so pred vedno naraščajočo lakoto bežali v Sibirijo in južno Rusijo.

Bilo je okrog polnoči, ko smo dospeli v Samaro. Izstopil sem. Ko sem prišel pred kolodvor, sem slišal stok in tarnanje ljudi, umirajočih od gladi, posebno otrok. Pred seboj sem imel strašno žaloigro. Ljudje so ležali po golem cestnem tlaku. Strašen vzduh po človeških odpadkih! Kot bi bil prišel v podzemsko ječo, pa sem bil pod prostim nebom. Z menoj je bil dunajski Nemeč, sam navdušen komunist. Prijel me je za roko: „Tovariš, bežva odtod, to je grozno, to je grozno, jaz tega ne morem videti, kaj tukaj delajo z ubogim ljudstvom.“

(Dalie prihodnjič.)

okraja, imajo Slovenci v deželnem zboru samo 2 poslance, ko bi jih morali imeti gotovo 3. Več kakor 3500 glasov so Slovenci takorekoč vrgli v potok. Nemški poslanci — bauernbund in aldajč — so v povračilo zato zahtevali volilno dolžnost in bi bil torej isti, ki bi ne šel volit kaznovan. Pridružili so se jim v tej zadevi kršč. socialci. Trdijo nemške stranke, da so samo radi tega v koroškem deželnem zboru rudeči tako močni, ker so radi svoje organizacije socialisti vsi šli volit, meščani in kmetje so pa doma ostali. Na shodu slov. zaupnikov se je s $\frac{3}{4}$ večino sklenilo, da slovenska poslanca glasujeta proti volilni dolžnosti. Ko se v odseku nemški in socialistični zastopniki niso mogli zediniti, je voditelj kršč. socialcev dr. Reinprecht stavil posredovalni predlog, da se naj točka o volilni dolžnosti formulira tako, da se volilna dolžnost lahko upelje, a ne mora. S tem so se zadovoljili tudi socialisti in na to besedilo je pristal tudi slovenski zastopnik. Bauernbund je bil s tem tudi zadovoljen. Ko bi se imelo v sredo dne 15./II. spet začeti zasedanje kor. deželnega zbora, so naenkrat stali vsi poslanci pred novim položajem. Nemški nacionalci so namreč stavili nujni predlog, da deželni zbor upelje volilno dolžnost, pridružil se jim je bauernbund in kršč. socialci. Socialdemokrati so začeli obstruirati in nasprotovati, njihov voditelj Pichler je govoril čez dve uri in vsi navzoči socialdemokrati so bili pripravljeni in so tudi ropotali in obstruirali. Medtem sta zapustila sl. poslanca zbornico. Ko vidijo socialisti, da zdaj ostali nemški poslanci niso sklepni — mora biti vsaj 22 poslancev v zbornici, bilo jih je pa samo 20 — gredo ven tudi oni in tako postal deželni zbor nesklepčen. Kaj zdaj? Treba poklicati Slovenca na pomoč. Še isti večer ju deželnozbornični sluga išče po Celovcu, a ju ne najde. Ko prideta drugi dan, ju obstopijo vse stranke in jima prigovarjajo, da se udeležita seje. Bil je mučen položaj za slov. poslanca. Nande! pojdiva, pravi župnik Poljanec: naj se Nemci sami med seboj prepirajo za rakovo mrt. Naju drugekrat prezirajo, še danes naju naj pustijo pri miru. Nisva za to tukaj, da bi nemško kolobocijo reševala. In šla sta. In tako, sta res ona vzrok, da je koroški deželni zbor bil odgoden. Kaj zdaj? Nihče ne ve. Razmerje glasov v koroškem deželnem zboru je tako, da nobena stranka nima večine, in da brez slov. poslancev nemške protisocialistične stranke ne morejo sklepati. Zdaj bodo morali se spet pogajati. Huda bode ta kaša, ker so na obeh straneh nabrušeni netelini. Socialisti uvidevajo, da je volilna dolžnost če ne njih smrt vsaj v velikansko škodo, zato jo odklanjajo z vso odločnostjo. Meščanske stranke bi se rade iznebile rudečega deželnega glavarja, zato pa jo hočejo upeljati in se nič ne bojijo novih volitev. Ali kaže, in ali je umestno, v sedanih kritičnih, razburkanih časih ljudi spet tirati na volilne shode in na volišče, to je treba dobro premisliti. Škocijanski župnik pa ima vsaj nekoliko zadoščevanja, za svojo zlomljeno roko. Nemci! Dajte Slovečnem njihove pravice, pustite jim njihovo zborovalno in politično prostost in z vami bodo vneto in z vsemi močmi delovali za korist uboge in nesrečne koroške dežele.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Kredit. Finančni minister dr. Gürtler je v Narodnem svetu dne 16. februarja obrazložil, pod katerimi pogoji nam da Angleška obljubljeni kredit 2,250.000 šterlingov. 250.000 smo že dobili novembra meseca, toliko dobimo zdaj manj. Podpisati moramo menice in plačati 6% obresti. Izplačevala bo Anglo-avstrijska banka v Londonu od časa do časa, ko dokažemo, kako smo denar porabili in čemu ga najbolj potrebujemo. Zato nas bo nadziral Anglež mr. Young, ki se je utaboril v prostorih dunajske podružnice zgoraj omenjene banke. Zastaviti moramo nekaj umetnin (gobelins, glej „Koroškega Slovenca“ števil 1, l. 1922), dokler ne moremo dati drugih garancij.

Tudi italijanska vlada je brzojavno naznanila, da nam hoče dati kredita vsaj toliko, kolikor Francija. Glej, glej, zdaj se ja

prav pipelejo za nas, kdo nam bo prej in bolj pomagal. Godi se nam pač kakor turškemu cesarstvu, ki obstoji samo še radi tega, ker si ga močne velesile druga drugi ne privoščejo.

Učni odsek našega parlamenta je obravnaval med drugimi tudi dve zadevi, ki jih je predložil koroški deželni zbor. Tam so sklenili, naj se učiteljice ženijo, ne da bi morale opustiti službe. Na Dunaju so pa rekli: Počakajte, letošnji pust se bliža koncu, med tem bomo vprašali druge zvezne dežele, če so gđč. učiteljice tam tudi „heiratslustig“ in potem bomo napravili za vso Avstrijo glih. Druga zadeva se tiče zvišanja denarnih kazni za zanemarjeni šolski obisk. Tudi ta sklep je romal nazaj v Celovec, češ, naj še bolj zvišajo „tarife“, ker je denar tako malo vreden. Torej, otroci, pridno v šolo hoditi, sicer bodo ata plačevali!

Šolnino za srednje šole so tudi zvišali; odslej znaša 8000 K na leto; tuji plačajo petkrat toliko. Na posebno prošnjo znižajo šolnino ali povsem spregledajo tu- in inozemcem.

Nemška obrambna društva (Deutscher Schulverein, Südmark, Andreas Hofer-Bund itd.) so ustanovila nekako centralo, ki se imenuje „Die Arbeitsgemeinschaft für Grenz- und Auslandsdeutschtum“. Namen je, buditi narodni čut avstrijskih Nemcev, ostati v zvezi z Nemci v drugih državah itd. Glasilo te centrale izhaja kot priloga „Deutsch-österreichische Tageszeitung“. Bomo pridno zasledovali, da se o nas koroških Slovincih ne bodo preveč lagali.

Jugoslavija. Hrvatski blok, to je kakih 63 poslancev, ki hočejo samostojno hrvatsko republiko, je sestavil posebno spomenico na genovsko konferenco, kjer opisujejo svoj položaj in svoje težnje. Nemški časopisi seveda mislijo, da bo zdaj konec Jugoslavije. Pa se hudo motijo. Hrvati in Srbi se bodo čisto gotovo še doma zmenili, najmanj pa jim bo treba Nemcev.

Mažarska. Parlament je razpuščen, ker mu je potekla dveletna doba življenja. Volivne postave, kakor sem jo vam predzadnjič opisal, niso spravili pod streho. Na kakšen način bodo razpisali in izvedli nove volitve, še ne vedo. Ni vse v redu v deželi sv. Štefana.

MI IN ONI

Radovetnim „štimcam“. Naše poročilo v 2. števil. o turških razmerah na pošti je zadelo v živo. „Štimce“ z dne 11./II. odgovarjajo in seveda tajijo in zahtevajo dokazov, čeravno smo jih dali. Da pa malo pomagamo njihovim kratki pameti, ugotovimo sledeče: poslovanje nekaterih pošt je pod vsako kritiko. V Grebinju n. pr. dobivajo naročniki „Kor. Sl.“ samo takrat gotovo, če ga pošljemo priporočeno. Naša poslanca sta se pritožila pri pošt-nem ravnateljstvu, še predno so „štimce“ dale ta nasvet, upravništvo je pisalo pošt-nemu uradu v Grebinju, ga opozorilo na nered in zagrozilo z drugimi sredstvi. Ampak seveda „diese Angriffe werden von unserer Postbeamten-schaft mit Verachtung zurückgewiesen“ in stari šlendrijan gre naprej. V Borovljah „K. Sl.“ vidijo pod klopjo v pošt-nem uradu in potem zaman čakajo na njega cel teden. Hočete še več dokazov? In to niso turške razmere? G. Šumi že pozna svoje tiče in ve, zakaj jih je svaril pred balkanskimi metodami. Samo v toliko se je zmotil, da je pozabil povedati, da se je Balkan že preselil na Koroško. „Štimce“ želijo, da se pisec članka podpiše. Bi rade, da ga vam blizu stoječe tinske in škocijanske prigelbande pretepejo? Mi nismo tako varni kakor g. Scheibelbauer pred socialisti, ki bi se glede nasilja in pretepanja od nemških nacionalcev lahko še precej naučili. Ali ste še radovedni?

Varuhi domovine. V nedeljo dne 12./II. se je vršilo v Celovcu zborovanje „Heimatschutzverbanda“. Govorili so gospodje, o katerih nič ne vemo, pa zopet drugi, o katerih vemo, da so pomagali uničiti nekdanjo Avstrijo. Nesreča za vsako državo so politikujoči oficirji. Zborovanje je bilo naperjeno proti so-

cialnim demokratom in koroškim Slovencem. To je jasno, kjer imajo naši uskoki in izdajalci svojo roko zraven, tam mora padati po nas. Sklenili so resolucijo proti ruvanju v nekdanjem plebiscitnem ozemlju. — Dobra koroška slovenska duša, ali veš, kaj se to pravi ruvanje? To se pravi: če ti tam daleč kje v Rožu ali Podjuni kihneš in nemški nacionalc ne pravi „Buh pomaj“, je to ruvanje. Če ti praviš: dober den in ne „guten tog“, je to ruvanje, če ti govoriš in moliš slovensko in hočeš, da bi tako govoril in molil tudi tvoj otrok, je to nevarno rovarjenje. Če pa ti greš h kaki igri in se tam nasmejiš in ob enem zjokaš in prideš duševno boljši domu in pozabiš na prepir in vidiš pred seboj samo drago koroško zemljo in v nji svojo dušo, ki joka, je to tako nevarno rovarjenje, da se morajo zbrati v Celovcu varuhi domovine in poslati v jezični boj Altrichterje (je videti, da je star rihtar) in celo Klimane, da zarožljajo z zarjavelo in skrhano republikansko sabljo. Koroški Slovenec, ali zdaj veš, kaj se pravi rovariti! Zato pa ne kihaj, ne govori in ne molj slovenski, namesto k igram, pojdi raji v gostilno, se napij in potem pretepaj mirne ljudi, ki se ne morejo braniti. Tedaj boš tudi ti varuh domovine. No pa hajl!

Ugotovitve. 1. „Kor. Domovina“ je — je tična. Živi samo še od tega, da ponatiskuje jugoslovanske liste. Dopise pa ji preskrbuje „Kor. Slovenec“. Kje pa ostaja nagrada? 2. Je precej zabita. Če se ji dosti natančno razloži, pa le razume vsaj za silo. Zdaj vendar enkrat zastopi, da hočemo imeti koroški Slovenci šole, v katerih naj bi se otroci naučili slovenščine in ko to enkrat znajo, potem naj bi se učili nemščine. Ker pa druge po sebi sodi misli, da so koroški Slovenci tudi tako počasne pameti, da šest let ne zadostuje, da se naši otroci nauče tudi nemščine. Kaj pa če bi se o tem prepričali pri tistih, ki so obiskovali narodno šolo v Št. Jakobu in Št. Rupertu? 3. Kolikor je nam znano, je „Slovenska matica“ književno društvo, ki samo rabi denar. Kaj, da bi ga še nam dajalo! „Društvo“ sv. Cirila in Metoda še le ustanovi „Heimatsdienst“, da svoje pretepače temeljito nauči, kako je treba streljati na Slovence iz zasede in jih pobijati. 4. Za vsak vinar, o katerem nam dokaže, da smo ga dobili od „Gospodstva zvana Slovenske matice“ ali „Društva sv. Cirila in Metoda“, ji plačamo 1000 K. Dokler tega ne dokaže, ve, da zasluži ime obrekovalka. — Ljudje, ki niti imen društev ne poznajo, pišejo take obdolžitve. Iz tega že vidimo, koliko so vredne. 5. Kateri jezik rabimo ob meji Jugoslavije, je dokazala „Grazer-Montagszeitung“ (glej 7. št. „Kor. Sl.“). Da ne pozabimo, „G. M.-Z.“ je nemškonacionalen list. 6. „Kor. Domovina“ je deloma pisana v prav lepi „kranjščini“. Če je ni treba, čemu pa pišete v nji? Tisti, ki jo piše, se je ni naučil v utrakvistični ljudski šoli. Kje se je naučil, sam najbolje ve. 7. Ne praskaj se, kjer te ne srbi! Na druga zavijanja in laži ne odgovarjamo, ker je pod našo častjo.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Vojaštvo. Ker je sedanja vojaščina predraga, namerava naša republika in je zato že prosila entento, vpeljati zopet stari način kakor je danes še pri naših sosedih. Fantje bodo zopet hodili na nabore, odslužili gotovo dobo in dobivali na dan štiri krajcarje. Tedaj bomo tudi spravili skupaj svojih 30.000 vojakov. Sedaj jih nimamo toliko, čeravno dobi vsak 60.000 K mesečne plače.

Koroški pedagogi! Neki okrajni šolski nadzornik prepoveduje učiteljem višjih razredov, govoriti pri pouku slovensko. Naše utrakvistične šole so bile in so še mučilnice za naše otroke, ker jih vodijo in nadzorujejo ljudje, ki so polni sovraštva do nas Slovencev in ki mislijo, da je edini namen šole ta, da bi nas ponemčili.

Huda zima. Po celi srednji Evropi je zavladal silen mraz. V Celovcu je kazal toplomer 19 do 21 stopinj. Na jugu, v Srbiji, Bosni in Hrvaški so bili veliki snežni zameti. Železniški promet je bil popolnoma ustavljen. Po mestih pri nas nimajo ne premoga, ne drv. Šole morajo zapreti. Dunajsko univerzo so zaprli za 14 dni.

Papež Pij XI. je podaril dunajskemu kardinalu dr. Piffllu znesek 200.000 lir, to je približno 60.000.000 avstr. kron, za revno avstrijsko ljudstvo. Istotako so rimski duhovniki napravili zbirko in g. kardinalu izročili ob slovesu precejšen znesek.

Borovlje. Vse noči ga pijemo. Nimamo policijske ure. Pretrepamo se, da že daleč okoli govorijo, kako smo korajžni. Nobena oblast se ne zmeni za nas. Živimo pač v republiki, kjer vlada „freihajt“ in „sauhfajt“.

Pliberk. Nemška mestna hranilnica je izdala popolnoma slovenske lepake, na katerih naznanja, kako obrestuje vloge, kakšne obresti je treba plačati od posojil in da menjava dinarje po dnevni ceni. Nekaka jeza vzgrabi vsakega Slovenca, kadar prečita ta lepak. Pliberški mestni očetje, največji sovražniki vsega, kar je slovenskega in kar čuti slovensko, pa se poslužujejo slovenskega jezika, da bi izvabili od nas naše premoženje in da bi jim mi polnili njih blagajno. Kako so vpili po plebiscitu, menjajte jugoslovanski denar, ker je „fluspapir“ ne bo več kaj vreden, zanič je, in danes vabijo Slovence, da bi jim nosili dinarje. Poznamo hinavce, zato „Svoji k svojim“.

Bekštanj pri Beljaku. (Iz občinske seje dne 28. januarja 1922.) Pred otvoritvijo seje preberejo došle uradne dopise, med drugimi sledeče: 1. Da se ima plačati do 15./II. t. l. premoženjska oddaja. 2. Dimnikarjem je deželna vlada dovolila zvišati avgusta l. l. izdani plačilni tarif za 75%. 3. Mesto Beljak izjavlja, da odklanja vsako odgovornost, če se pripeti kakva nesreča pri prevozu črejšalski most v Mlinarah. 4. Deželna vlada ne more poskrbeti po toči prizadetim posestnikom v Štebnu cenejšega semenskega žita za pomladansko setev. 5. Deželna vlada daje občini na prosto, ako hoče prodati občinska vojna posojila. Župan otvori sejo in ugotovi sklepčnost. Od slovenske stranke nista navzoča odbornika Samonig in Simčič. Odobri se zapisnik zadnje seje. V občinsko sejo se sprejmejo: Janez Eržen, gostač v Dobju in Andrej Mrak, zasebnik na Brnci. Odklonijo se: Franc Kovač, lesni mojster na Ločilu, Jožef Kovač, delavec istam in Marija Pečar, gostija na Bregu. V stavbeni odbor za popravo cerkve in župnišča v Ločah se izvolijo: Baumgartner Franc, posestnik v Rutah Aprisnik Andrej, krojač v Podgorjah, J. Bohinc, posestnik v Ratenčah in A. Drolle, posestnik v Zg. Dobju. V stavbeni odbor za popravo cerkve in župnišča v Mariji na Zili se izvoli Valentin Writze, pos. v Bačah. Občinskemu tajniku in slugi se dovoli ponovno povišanje plače za 150%, tako, da ima od 1./I. naprej tajnik 30.000 K, sluga pa 20.000 kron mesečne plače. Prošnja občinskega tajnika za uvrščenje v IX. činovni razred državnih uradnikov se odkaže finančnemu odseku v pretres in v poročilo pri prihodnji seji. Dovoli se stanovanjska najemnina za nekega občinskega reveža, drugemu pa enkratna podpora. Na mesto odstopivših 2 članov stanovanjskega odbora Jožefa Zellner, pos. v Teharčah in J. Thalmanna v Dobju se izvolita: Janez Müller, pd. Kotnik v Vodičjivasi in Alojz Autz, pos. v Dobju. Slovenska stranka predlaga: 1. Da se z ozirom na upravičene pritožbe ljudstva zaradi prenizkih lovskih zakupnih sklone, najemnikom lova priporočiti, da sporazumno s prizadetim prebivalstvom zvišajo lovsko najemnino sedanjim denarnim razmeram primerno. 2. Davek na pse naj se zviša od 30 na 300 kron. 3. Prebivalstvo naj se opozori, da je most v Mlinarah za prevoz zaprt in da mora v slučaju nezgode nositi vsaki sam vso odgovornost. Obenem pa se županu naroča, da ukrene takoj vse potrebno, da beljaška občina most prej ko slej popravi in s tem prepreči popolno ukinjenje voznega prometa z mestom. Vsi predlogi so bili sprejeti.

Podjuna. (Sadovi renegatske vzgoje.) Pred nedavnim sem se vozil iz Sinčevasi v Celovec. Na postaji Tinje—Kamen vstopita dva kmečka potnika, ki morata biti iz tamkajšnje okolice: starejši mož in mlad človek, najbrže kmečki sin. Oba sta pijana. Prideta zato z velikim hruščem v železniški voz, tako, da postanejo vsi potniki na nju pozorni. Starejši se vsede v kot ter ga je demon „alkohol“ kmalu zazibal v sladki sen. Mlajši potnik pa

kriči in preklinja slovensko in nemško vse vprek, vihti svojo palico no vagonu, se stegne večkrat po svoj nožek v žep, ga odpira in pripoveduje, kako se je nekje pretepal. Potem pa privleče iz suknje precejšnjo steklenico žganja, ga pošteno potegne in ponudi nekemu sopotniku. Moj Bog, si mislim! Kam smo prišli? Ali to ni renegatska kultura, ki so jo zanesli med naše drugače dobro ljudstvo renegatski voditelji? In s to kulturo, žganjepitjem, živinsko surovostjo in s utrakvističnimi šolami rešujejo ti voditelji Koroško in zahtevajo te predpravice za vse „deutschgesinnte“ Slovence, ki so glasovali za Avstrijo. Nas Slovence pa klofutajo in pretepajo, ker imamo glede kulture pač nekoliko drugačne pojme, kakor jih imajo oni. Toda pregovor pravi: Svaka sila do vremena!

Št. Vid v Podjuni. (Razno.) Čeravno vladajo pri nas še precej dobre poštno razmere, vendar 4 številke „Koroškega Slovenca“ nobeden naročnik tega področja ni dobil. Čudimo se temu, ker so ga v drugih poštnih okrajih vsi dobili in ker vemo, da se naš poštar prizadeva biti kolikor mogoče nepristranski. Kakor se nam dozdeva, vrši tukaj nepoklicana oseba službo cenzorja ter zapleni številke, v katerih so dopisi iz našega kraja. Posvetili bomo temu početju večjo pažnjo. Zadnje dneve januarja so se začeli naši posestniki prav živahno zanimati za stare servitutne pravice in naseljevanja. Marsikatera parcela je bila pred desetletji bivšim našim posestnikom na goljufiv način odvzeta od raznih grofov, knezov in upraviteljev itd. Velikega pomena bi bilo za nje, ako bi se jim to na podlagi zakona vrnilo. V šolskih prostorih še vedno vsidijo nemški, veliki slikani propagandni lepaki. Kdaj jih bodo odstranili? Imamo tudi tri učiteljske moči, od katerih pa obvlada samo ena popolnoma slovenščino. Za namen, ki ga ima šola sedaj, to seveda popolnoma zadostuje.

Podgora pri Večnivasi. „Koroški Slovenec“ boš gotovo mislil, da mi spimo pod sivo Peco. O ne, prav dobro se imamo. Zima je jako mrzla. Dan za dnevom zameta sneg. Seveda v takšni zimi ljubi vsak najrajši peč. Našemu Poldeju, pd. Cekovcu se je predolgočasno zdelo sedeti sam za pečjo. Zato je ubral pot skoz Pliberk, ter si izbral doli v Nončevasi Klokharjevo Lenco za družico svojega življenja. V Šmihelu mu je podala roko in mu obljubila zvestobo do groba. V starodavni slovenski gostilni pd. Šerčerju v Šmihelu smo imeli potem veselo ženitovanje. Mlademu paru želimo mnogo sreče, fantom in dekletom pa, da kmalu sledijo njenemu vzgledu.

Večnavas. V pondeljek dne 16. prosinca smo spremljali k zadnjemu počitku pd. Janžacovo hčer staro komaj 23 let. Iskala je leto dni ljubega zdravja pri zdravnikih in zraven pridno opravljala svoj posel. A proti smrti še ni zrastle nobeno zdravilo. Zato smo izgubili iz svoje srede zopet pošteno dekle, ki je bila zvesta Bogu in narodu. Rajni želimo, naj ji je lahka domača zemlja, žalujoči stariši pa naj najdejo tolažbe v besedah:

„Le križ nam sveti govori,
da zopet vidimo se nad zvezdami.“

Kotmaravas. (Pogreb.) Zelo redko se oglasimo Kotmirčani v nam priljubljenem „Koroškem Slovencu“, a še takrat moramo žal, poročati žalostno novico. Dne 30. januarja smo pokopali Janeza Šnajderja, pd. Miklna na Ročici. Dolgo časa je bolehal, slednjič pa podlegel mučni bolezni. Kako težko ga bomo pogrešali, vemo samo mi Kotmirški Slovenci. Rajni je bil naroden mož, vselej in povsod, ter je tako užival spoštovanje med nami. Bil je tudi ves čas član našega izobraževalnega društva „Gorjanci“, ter je povsod prispeval k naši organizaciji. Želeli bi, ter bi nas veselilo ako bi tudi njegovega naslednika videli v naši vrsti, kar je gotovo bila tudi rajnega želja, njemu, ki je tako spoštoval svoj materni jezik. Nasvidenje nad zvezdami! Žalujoči soprogi pa izrekamo iskreno sožalje.

Hodiše. (Občinski lov.) Socialni demokratje in bauernbindlerji so se skazali čudne dobrotnike ljudstva. Pri drugih občinah se sedaj z občinskim lovom krijejo skoro vse občinske potrebe, ker so lov dali na licitacijo. pri nas so po obč. lov kar pod roko odstopili za

celih 22.000 K, torej za 1 lisičjo kožo, domači gospodi. Nekaj stotisočev bi lahko dobila občina za lov. Samo Slovenci so ugovarjali, a do zdaj brez uspeha. Hodišani, spomnite se na to, ko boste občinske doklade plačevali!

Podravlje. Dne 5. t. m. je uprizorilo tukajšnje izobraževalno in tamburaško društvo „Sloga“ ob ogromni udeležbi ljudstva pri Vošerniku prekrasno igranje „Naša kri“. Čast in hvala požrtvovalnim igralcem in igralkam, ki so bili kljub kratkemu času pripravljanja popolnoma kos svojih vlog.

Sele. Kdor misli, da so Sele po zimi zapuščene in brez življenja, se moti. Na potih je vse živo. Cele dolge vrste voznikov se pomikajo proti Borovljam in Homelišam. Kdor ima količkaj vprege, vozi les, da si kaj zasluži. To je po zimi edini zaslužek. Bolj žalostno pa gledajo naši žagarji in drvarji. Žage stojijo, dela v gozdu ni, zato pa tudi zaslužka ni, draginja pa taka.

Libelče. Tudi mi občutimo letošnjo sušo. Od daleč morajo nositi ljudje vodo za se in za živino. Nihče se še ni vprašal, ali dobim vodo pri Slovencu ali Nemcu, ali jo nesem skozi slovenski ali nemčurski dvor. Pa lej ga našega Celestina, ta jo je pa pogrnjal — je pač le nemčurska pamet — tak pametna. Pisal je svojemu sosedu listek — seveda po nemški — ti si srb in čuk in ne smeš hoditi skozi moj nemški hof. Njegov sosed, dober človek, mu tega ne zameri, pač pa se izogne rad njegovega dvora. Celestina pa itak vsi poznajo skozi in skozi vsaj ima s svojimi sosedi vedno prepire in sitnosti.

Hodiše. (Smrt.) V soboto 4. t. m. smo nesli k zadnjemu počitku iz znane in zavedne Dobajnikarjeve hiše starega očeta. Nad vse velika udeležba pri pogrebu priča o ugledu, ki ga uživa Dobajnikarjeva hiša, kljub temu, da je morala po plebiscitu od najbližnjih sosedov že toliko hudega prestat, posebno mlada žena, ki jo je nekoč na potu iz Celovca počakal en sosed in jo tako pretepel, da je dolge tedne bolela. Naše sožalje!

Vogrče. (Igra.) Na svečnico popoldne je naše izobraževalno društvo vendar enkrat uprizorilo težko pričakovano igranje „Domen“, ki je nad vse pričakovanje dobro uspela. Dvorana pri „Škofu“ je bila nabito polna. Splošna sodba o igri je bila tale: Igrali so izvrstno. Resni, pretresljivi prizori so se menjavali z smešno-saljivimi. Vedno napeto so sledile oči in misli igralcem. Berač Urh je res take česnal, da smo se mu vsi iz srca smejali; Domen, Anka in Meta so pa s svojim dovršenim nastopom še sive možakarje ganili do solz. Nepozabljivo lepo in ganljivo je bilo slovo Domna od neveste in matere. Grajšček Sova pa nas je znal prepričati, da po njegovih potih ni dobro hoditi. Igralo se je vseskozi neposiljeno in naravno. Omeniti je treba le še eno: Prireditev je potekla povsem mirno, akoravno so se slišali prej različni glasovi, da nam hočejo nasprotniki nedolžno zabavo motiti. Bi jim ne svetovali, kajti Vogrče niso Škocijan.

Bilčovs. Čitali smo že v dveh številkah „Koroškega Slovenca“, kako se Selska in Plajberška republika celo pripravljata na vojsko. Že smo mislili, da so diplomatične zveze prekinjene. Pa mislimo, da je Plajberžanom upadel pogum, ko so jim Selani povedali, da bi imeli z njimi dovolj za opraviti. Vendar naj se ti dve republiki ne zaneseja preveč na svojo moč, ker v slučaju konflikta bi tudi naša hribovita država posegla vmes. Sicer ne meji mo kje skupaj, vendar smo že pripravili vse potrebno, da ojačimo naše zračno brodovje. Tega se pa gotovo tudi Vi tam gori bojite. No pa zdi se nam, da ne bo nič hudega. Le fejest ostanite in pozdravljeni. Ministrstvo zunanjih zadev v B.

Libelče. Slovenci smo krepke in vesele narave. Tudi v sedanjih težkih časih ne klone naš duh. Naša vas je sicer po polovici nemčurska. Čez te bi se imeli mi marsikaj pritožiti, na primer radi zadnje razdelitve sladkorja. A zdaj še ne. Pristno slovensko veselje in narodni ponos pa vlada v naših slavnihih Rutah. Gorjanci smo trdni in neupogljivi. Upamo boljših časov in nič se ne bojimo.

Gospa Sveta. Vsak dober kristjan čuti časih potrebo, da gre na božjo pot. Ne moremo

več na Sv. Višarje, ne na Brezje, ne k Sv. Križu. Zato naši ljudje zdaj tembolj hodijo v Gospo Sveto. Kdor gre na božjo pot, gre navadno tudi k spovedi. V Gosposveti pa ni več duhovnika, ki bi znal oba jezika. Zdaj pa vprašajte naše ljudi, kaka je njihova spoved. S smehom pripovedujejo, kako so v Gosposveti opravljali spoved. Spovedujejo se slovensko, pa duhovnik jih ne razume. Ljudje vidijo, da jih ni razumel, pa tudi sam reče, da ne zna dobro slovensko. Govori seveda nemško, da ga spovedanec ne razume. Kakšna spoved je to? Ali ni spovedanec dolžan, da se potem še enkrat spove duhovniku, ki ga razume? Čemu pa je potem šel k spovedi? Odvezo je dobil, a njegova spoved je samo za silo. In duhovnik, kako da sme redno spovedovati, ko ne razume jezika spovedancev? Tak duhovnik je podoben tistemu gluhemu profesorju, ki ni razložil, da dijak mesto odgovora moli očenaš in mu je potem zapisal dober red, ker je tako gladko odgovoril. Duhovnik mora presoditi grehe. Če pa ni razumel, ali samo napol, kako bo presodil? Po cerkveni postavi bi tak duhovnik sploh ne smel spovedovati, razen v sili. Pa idite v Gosposveto, tam so samo nemški duhovniki, spovedujejo, kdor pride in si ne delajo skrbi, če ne razumejo spovedancev. Je to vestno? Kaj pravi škofijstvo na to? (Kaj naj škofijstvo napravi, ko pa nima duhovnikov? Še popolnoma slovenske župnije so komaj za silo zasedene. Op. uredništva.) Nam hočete vzeti še zadnjo božjo pot, Gosposveto? — Da v Gosposveti ni nobene slov. pridige več, da je odpravljeno vsako slov. petje, se po vsem tem ne bo nihče čudil. Tudi če pride procesija od drugod, se ne sme slov. peti. Nekoč je prišla procesija iz slov. župnije, začela se je maša, pevci so zapeli slov. pesem, kakor je bila od nekdanj navada. Pa je prišel nemški duhovnik na kor in prepovedal slov. petje. Gosposvetska Mati božja ne sme več slišati slovenske pesmi...

Sveče. Naš dosedanji provizor č. g. Viktor Ruprecht je bil imenovan za župnika na našo župnijo. Tako ohranimo za vse dobro unetega dušnega pastirja. Č. g. župnik, sprejmite od vseh dobromislečnih faranov najpriščnejše častitke. Heimatdienst se zavol ta, n' mav' hrdu drži, pa ča di!

RAZNE NOVICE

Za ohranitev dunajske visoke šole se je nabralo na Dunaju tekom zadnjih 6 tednov 50 milijonov kron. Tudi iz inozemstva prihajajo zdatni prispevki, posebno iz Bolgarije in iz Amerike. Tudi znamenje časa, da mora ta svetovno znani slavni zavod živeti ob prostovoljnih darovih, ker ga država sama ne more več zdrževati.

Amerika za dunajske otroke. Ameriški otroci so poslali potom „Rdečega križa“ dunajskim revnim šolarjem 50.000 zavojev obleke in drugih lepih stvari. Zavoji so od zunaj popolnoma enolični, ker jih je poskrbel „Rdeči križ“, a vsebina je raznovrstna, ker je bilo vsakemu ameriškemu otroku na prosto dano, da pošlje svojemu dunajskemu tovarišu kar se mu zdi najbolj primerno. Skoraj v vsakem zavoju je bila kartica z naslovom darovalca, tako da zdaj blizu 50.000 zahvalnih pisem potuje v Ameriko.

Koliko tujcev je v Zjedinjenih državah? Že od nekdanj so se v Ameriko izseljevali ljudje, ki doma niso našli zadosti kruha. Zato nikjer na svetu ni toliko tujcev kot v Ameriki. Lansko leto so imeli ljudsko štetje in dognali, da živi samo v Zjedinjenih državah, to je komaj polovičen del severne Amerike, 6.493.088 ljudi, ki so rojeni drugod, za 404.806 več kot pred 10 leti. Od vseh teh si je že 7.716.578 pridobilo ameriško državljanstvo pravico, drugi so še inozemci. Škoda, da statistika ne navaja narodnosti teh izseljencev. Zanimivo bi bilo zvedeti koliko je tam Slovanov zlasti Hrvatov in Slovencev.

Zdravo seme. Štirinajstletni meščanski šolar na Dunaju, Johan Novak, je odpeljal petletno delavčevo deklico Miciko Safnauer in več dni ni bilo sledu za njima. Izprijen fantek je že poleti preteklega leta zbežal z nekim mladim tovarišem. Doma je ponovno kradel

in tudi za svoje tokratno potovanje je vzel starišem 8000 K. Mladi „par“ so izsledili v Gradcu, deklico vrnili starišem, fantka pa policiji v oskrbo.

„Koroški Slovenec“ stane četrtletno K 200,—
Za Jugoslavijo: celoletno 24 din.
polletno 12 „
četrtletno 6 „

Širite naš list! Nobene slovenske hiše ne sme biti bez njega!

GOSPODARSKI VESTNIK

Naša trgovska bilanca izkazuje do konca septembra l. 1921 sledeče številke: Uvoženih je bilo 63 milijonov mtc. in sicer 45 milijonov mtc. premoga in koksa, skoraj 10 milijonov mtc. živil, 8 milijonov mtc. surovin in industrijskih pridelkov. — Izvoženih je bilo 9.987.000 mtc. in sicer tvori polovico izvoza les, magnezit, železna in druge rude, drugo polovico industrijski pridelki. Jasno je, da pri taki bilanci nobeno gospodarstvo ne more shajati. Če nam antantne države kljub temu ponujajo kredite, morajo pač imeti posebne razloge in poseben načrt, ki nam je sedaj še prikrit.

Borza. Za dinar je treba dati 79,30 K, za nemško marko 30,97 K, za ogersko krono 9,93 naših, za angleški funt 26,190 K, za liro 295,90, za dolar 6.248 K, za francoski frank 536,80 K, za češko krono 117,72 naših, za bolgarski lev 37,95 K, za švicarski frank 1199,75 K, za rumunski lej 49,25 K. Tuje valute so zopet nekoliko padle.

OGLASI

Obvestilo.

Vse dotične stranke, katere so imele obligacije vojnih posojil deponirane pri Združeni zvezi v Ljubljani in so domovnice ozir. potrdila o njih državljanstvu že doposlale, obveščamo, da dobe obligacije pri Zvezi koroških zadrug v Celovcu, Viktringerring 26, I. nadstropje, kamor blagovolijo priti po nje. Zveza koroških zadrug v Celovcu.

Listnica uredništva.

Ljubi „na ži kor. Imamo preveč. A bomo poskusili čim prej. Samo dvomimo, če bodo drugi razumeli. Oglasi se večkrat. Ste dobre volje? Prav. Bog živi! — M. Janko. Kaj drugega! Si premlad za ta motiv. Je zelo kočljiv. Treba veliko izkušnje. Življenje ni takšno. Opazuj, premišljuj in vadi se. Pozdravljen!

Hlapce in dekile

tudi oženjene, ki so vajeni kmetskega dela in dobijo svoje stanovanje, sprejme takoj za dobro plačo Zeinra št. 12, Poste restante Vllach. 6

Mežnar in organist

se sprejme na Radišah. Zraven prostega stanovanja in lepe bire je še mesečni dohodek 1000 Kr. Tudi nekoliko polja dobi v najem pod jako ugodnimi pogoji. Oženjeni rokodelc ima prednost. Več pove žup. urad na Radišah, pošta Ebental. 5

Francišek Čermák,

**DUNAJ V.,
Mittersteig 23-15**

priporoča svoj zavod
za izdelovanje

**angleških in
dunajskih
pian in pianin**

(klavirjev).
Tudi export!

